

ספר  
דף על הדף  
על מסכת מדות

פרק ראשון

דף ל"ד ע"א

במשנה: בש"ש מקומות וכו'.

לטובה, או שהיה מהפך אותן האבנים מטבען, לעשותן אבני חפץ וגדולות לפי המדה שהודיע ליחזקאל עכ"ד.

ועיין בערוך לנר סוכה (מ"א ע"א) דהבית של אש יכנס לתוך הבית הבנוי ע"י בני אדם - כנשמה בגוף וא"ש לפי זה.

★ ★

במשנה: איש הר הבית היה מחזר על כל משמר וכו'.

וכתב בתוס' יו"ט (כאן): היה מחזר בכל לילה ולילה על כל משמר ומשמר והיה לו מפתחות הר הבית. כ"כ המפרש דתמיד שם. ור"ל לאפוקי משמרות הכהנים ושמו יוכיח וכו' עכ"ד.

ובספר קול הרמ"ז להגאון ר' משה זכותא זצ"ל כותב עליו: בודאי דאשתמיטתיה דברי הרמב"ם בפרק ה' מ"א דשקלים וז"ל: הכהנים והלויים היו שומרים סביבות המקדש ומקיפין אותו והיא מצוה ואף על פי שאין שם פחד, והיה מחזיר עליהם כל הלילה ומי שנמצא ישן היו מלקין אותו ושורפין את בגדיו, ע"כ. ולא מצאתי שום סברא לחלק בין

כתב בתוס' יו"ט בפתיחה למסכת מדות: לשון הרמב"ם, הביא אחר תמיד - מדות, ואין בו ענין אחר אלא סיפור שהוא זוכר מדת המקדש וצורתו ובנינו וכל ענינו, והתועלת שיש בענין ההוא כי כשיבנה ב"ב יש לשמור ולעשות התבניות ההוא, והתבניות והצורות והערך, מפני שהיא ברוח הקודש וכו', והוסיף על כך התוס' יו"ט: ואע"פ שהבנין של עתיד יש בו שינויים, ולא ישוּו עם בנין בית שני וכו', עכ"ז יפה כתב הרמב"ם וכו', וממילא נמי לעתיד יש לנו לדמותו כמו שהוא בכתב ביד ה' וכו' עכ"ל.

וכתב בספר קול הרמ"ז להגאון ר' משה זכותא זצ"ל:

צריך עיון דנראה דאישתמיטתיה לרבינו מה שאמרו רז"ל שבית המעותד יהיה בנוי מאליו, וכדכתבו התוס' פרק ב' דשבועות ט"ו ב' משם מדרש תנחומא, ואם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו, אם לא שנאמר דכתב כן משום מה שכתב לקמן שבבית שני היו דברים דומים לשל יחזקאל.

אי נמי יש לומר, שאם היו זוכים היה השם יתברך בונה אותו הבית בדרך נס, רצוני לומר שברגע אחד ישנהו